

Linnéa Hane: "Nöjesläsning för barn eller en genuspolitisk plattform? – En retorikvetenskaplig analys av Tove Janssons muminböcker"

I en analys av Tove Janssons böcker om muminvärlden diskuteras hur hon genom att applicera olika berättarperspektiv ger utlopp för sin egen politiska röst i den genusdebatt som rådde mellan 1945–1970.

I Janssons nio kapitelböcker om mumintrollen förekommer politisk satir och normkritik genom ironi, tillspetsade karaktärer och karikatyrer. Den tydligaste ironiseringen i muminböckerna sker kring de kvinnliga karaktärerna och deras sätt att uttrycka och konstruera sin femininitet. Genom en ideologikritisk närläsning kartläggs berättarperspektiven i muminböckerna. Syftet är att visa hur dessa perspektiv kan vara kraftfulla retoriska verktyg vilka skapar möjligheter att konstruera och diskutera femininitet. Janssons böcker talar till två skilda publikker: en vuxen politisk läsarkrets och en läsarkrets bestående av barn som vill ha något att nöjesläsa. De genuspolitiska satirerna, ironierna och karikatyrerna bygger på en för de läsande barnen främmande *doxa*.

Presentationen avser redogöra för hur den genuspolitiska ironiseringen kommer till uttryck genom de olika berättarperspektiven. Detta diskuteras sedan i relation till de två olika publikerna. Avslutningsvis kommer ett resonemang föras kring den komplexa situation som uppstår då en ironiserad genusdebatt bereds plats i böcker som primärt är avsedda som nöjesläsning för barn.